Dosarul nr. 2a-3976/24 (2-23179198-02-2a-10102024)
Prima instanță: Judecătoria Hâncești, sediul central, judecător Suruceanu Valentina

D E C I Z I E

23 decembrie 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componență:
Președintele completului, judecătorul Dimitriu Serghei
Judecătorii Badan-Melnic Eleonora şi Gîrleanu Violeta

examinând în şedinţă publică apelul declarat de Lefter Vasile, reprezentat de avocatul Mihai Mihail Gafton, împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești sediul Central din 23 iulie 2024, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Lefter Maia împotriva lui Lefter Vasile, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Sud-Vest, Autoritatea Tutelară Hîncești, privind desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere a minorilor,

a c o n s t a t a t:

Pretențiile și argumentele reclamantului.

1. La data de 14 decembrie 2023 reclamanta Lefter Maia s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Lefter Vasile, cu privire la desfacerea căsătoriei încheiată la ***** și înregistrată de către Primăria Cioara, raionul Hâncești, sub numărul *****; stabilirea domiciliului copiilor minori Lefter Marina, Lefter Mihaela și Lefter Cosmin cu mama Lefter Maia; încasarea în beneficiul reclamantei Lefter Maia a pensiei de întreținere pentru copiii minori în mărime câte 2 000 lei lunar pentru fiecare copil, începând cu ziua înaintării cererii în instanța de judecată și până la majoratul copiilor.
2. În motivarea cererii depuse, reclamanta a indicat că a încheiat căsătoria cu pârâtul Lefter Vasile la data de *****, iar împreună au 4 copii, însă doar fiicele Marina, a.n. *****, Mihaela, a.n. ***** și fiul Cosmin, a.n. ***** sunt minori.
3. Susține reclamanta că împreună cu pârâtul o perioadă îndelungată nu găsesc soluții comune, în permanență se ceartă, deoarece pârâtul face abuz de băuturi alcoolice, face scandal și aplică violența fizică și psihică față de aceasta în prezența copiilor minori. De nenumărate ori a discutat cu pârâtul să-
și schimbe comportamentul, atitudinea față de familie, să nu servească băuturi alcoolice, dar el nu o ascultă. Toate tentativele de a-l influența nu s-au soldat nici cu un rezultat.

4. Menționează reclamanta că, la data de 08 decembrie 2023 între orele 20.00-21.00, Lefter Vasile a venit acasă în stare de ebrietate și a atacat-o, el a apucat-o de haina în care aceasta era îmbrăcată, apoi a apucat-o de păr, a doborât-o la pământ, a apucat-o cu mâinile de față, apoi a început să o stranguleze cu hainele care erau pe ea. Când a început a curgă sângele din nas, pârâtul puțin a lăsat-o și așa a reușit să fugă afară. În tot acest timp o numea cu cuvinte necenzurate și striga la ea. Toate evenimentele respective au avut loc în prezența copiilor minori, care s-au speriat foarte mult. În acest sens, reclamanta a apelat serviciul 112 și apoi la data de 13 decembrie 2023, a obținut ordonanță de protecție. Violența psihică și fizică aplicată față de reclamantă, incompatibilitatea caracterelor și a viziunilor contrare asupra modului și principiilor de viață comună au adus-o la convingerea fermă despre imposibilitatea păstrării familiei.
5. Afirmă reclamanta că nu intenționează să ducă gospodărie comună cu pârâtul în viitor, nu dorește să sufere. Menționează că nu are nevoie de termen suplimentar pentru împăcare.
6. Invocă reclamanta că potrivit art. 74 Codul familiei, părinții sunt obligați să-și întrețină copiii săi minori. În acest sens, Lefter Vasile nu are un venit stabil, un salariu permanent, care ar putea să fie urmărit, însă pârâtul lucrează. Conform art. 76 Codul familie, în cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar. În cazul dat, cuantumul sumei bănești fixe se determină de instanța judecătorească, drept urmare, solicită reclamanta stabilirea sumei de 2 000 lei lunar pentru fiecare copil.
7. Reclamanta și-a întemeiat acțiunea în baza prevederilor art. art. 33, 37, 74, 76 Codul familiei, art. 4, 5, 39, 166, 167 Cod de procedură civilă.

Poziția instanței de fond.

8. Prin hotărârea Judecătoriei Hâncești, sediul central din 23 iulie 2024, a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Lefter Maia.

S-a desfăcut căsătoria între Lefter (Frumusache) Maia și Lefter Vasile înregistrată la ***** de către Primăria Cioara, județul Lăpușna înscrisă sub nr. *****.

S-a determinat domiciliul copiilor minori Lefter Marina, Lefter Mihaela și Lefter Cosmin, cu mama - reclamanta Lefter Maia.

S-a încasat de la Lefter Vasile în beneficiul Maiei Lefter pensie pentru întreținerea copiilor minori Lefter Marina, Lefter Mihaela și Lefter Cosmin, în cuantum fix de 2 000 (două mii) lei lunar pentru fiecare copil, începând cu data de 14 decembrie 2023, până la atingerea majoratului de către copil, sau până la schimbarea situației părților.

S-a încasat de la Lefter Vasile în contul statului taxa de stat în sumă de 2 709, 97 /două mii șapte sute nouă, 97/ lei, pentru pretenția de la care a fost scutită reclamanta.

9. Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut, cu referire la materialele cauzei, că deoarece părțile nu mai doresc păstrarea familiei, conviețuirea soților și păstrarea familiei în continuare sunt imposibile, precum și faptul că căsătoria nu corespunde principiilor de bază ale familiei stipulate în art. (2) alin. (3) Codul familiei instanța de judecată a ajuns la concluzia de admite acțiunea în partea pretenției cu privire la desfacerea căsătoriei.
10. A mai constatat instanța de judecată că din căsătoria încheiată între Lefter Maia și Lefter Vasile au rezultat patru copii, dintre care trei copii sunt minori: Lefter Marina, născută la *****, Lefter Mihaela, născută la ***** și Lefter Cosmin, născut la *****. A făcut referire instanța la prevederile art. 74 alin. (1) Cod familiei și art. 76 alin. (1) Codul familiei. Totodată, potrivit informației Biroului Național de Statistică, coșul minim de existență pentru copii-total, pentru anului 2023, a constituit 2 822, 10 lei lunar, fiind admisă cerința de încasare a pensiei pentru întreținerea minorilor, în mărime de 2 000 lei lunar pentru fiecare copil.
11. La adoptarea soluției pe marginea speței vizate, instanța de judecată a luat în considerație atât drepturile şi interesele copiilor minori, cât şi interesele pârâtului. Conform circumstanțelor stabilite şi anume faptul că, coșul minim de existență pentru copii pentru anului 2023, a constituit 2 822,1 lei lunar, astfel instanța a considerat necesar de a încasa pensia de întreținere în mărime de 2 000 (două mii) lei lunar pentru fiecare copil începând cu data adresării în judecată - 14 decembrie 2023, până la atingerea majoratului de către copil, sau până la schimbarea situației părților, enunțând că copiii sunt pe picior de egalitate și la adoptarea soluției pe marginea speței propuse, instanța de judecată a luat în considerație atât drepturile și interesele copiilor minori, cât și interesele pârâtului.
12. A invocat instanța de fond că, potrivit art. 58 alin. (1) Codul familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent dacă copii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat. Potrivit art. 63 alin. (1) Codul familiei, în cazul când părinții locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vârsta de 14 ani se determină prin acordul părinților. Aliniatul (3) al articolului respectiv, indică că, la determinarea domiciliului copilului minor, instanța judecătorească va cere și avizul autorității tutelare în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinți.
13. A constatat instanța că, la moment copiii minori Lefter Marina, Lefter Mihaela și Lefter Cosmin, se află la educația și întreținerea reclamantei. Potrivit adeverinței nr. 1836 din 12 decembrie 2023 eliberată de către Primăria mun. Hâncești, copiii minori Lefter Marina, Lefter Mihaela, Lefter Cosmin, locuiesc cu mama Lefter Maia. Conform avizului-concluzie nr. 496 din 23 mai 2024, Agenția Teritorială de Asistență Socială Sud-Vest având la bază interesul superior al copiilor, luând în considerație vârsta și necesitățile lor, a recomandat stabilirea domiciliului copilului minor Lefter Cosmin, cu mama sa Lefter Maia care este aptă să le asigure stabilirea emoțională, educațională, să le sigure continuitate a procesului de

incluziune socială, colectivă, precum și asigurarea tuturor domeniilor de bunăstare a copilului.

14. S-a constatat că Lefter Maia manifestă interes față de copiii minori Lefter Marina, Lefter Mihaela și Lefter Cosmin, care sunt la o vârstă fragedă, oferă dragoste și căldură maternă. În lipsa condițiilor suficiente pentru a garanta copiilor un trai decent și ocrotire permanentă pe care numai mama - reclamantă poate să o dea, instanța a considerat oportun și în interesul copiilor de a determina domiciliul copiilor cu mama. Instanța a mai considerat că, prin determinarea domiciliului copiilor cu mama, pârâtul ca părinte nu va fi limitat în dreptul de a comunica și a se vedea cu copiii prin orice modalități posibile. Mai mult, interesul superior al copiilor prevalează indiferent de neînțelegerile care apar în familie și copiii au dreptul la un nivel de trai pentru dezvoltarea fizică, mintală, spirituală și ambilor părinți le revine obligația de a asigura în limita posibilităților condiții necesare dezvoltării copilului.

Solicitarea apelantului.

15. Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Hâncești, sediul central din 23 iulie 2024, Lefter Vasile, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Gafton Mihail, a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii și pronunțarea unei noi decizii, prin care acțiunea să fie respinsă integral ca nefondată.

Argumentele părților.

16. *În susținerea apelului*, apelantul Lefter Vasile prin intermediul reprezentantului său, a indicat faptul că consideră hotărârea instanței de fond ca fiind ilegală, ori, la pagina 3 a hotărârii contestate, instanța de fond a indicat următoarea frază: „Astfel, din considerentele că, părțile nu mai doresc păstrarea familiei, instanța de judecată concluzionează că, conviețuirea soților și păstrarea familiei în continuare sunt imposibile, precum și faptul că căsătoria nu corespunde principiilor de bază ale familiei stipulate în art. (2) alin. (3) Codul familiei". Nu este clar însă, în care mod instanța de fond a ajuns la concluzia respectivă, reieșind din faptul că, Lefter Vasile nici nu a fost prezent la ședințele de judecată. În acest fel, instanța de fond a examinat doar poziția reclamantei fără a pătrunde în esența litigiului și a interpretat în mod eronat poziția acesteia ca fiind echivalentă cu poziția pârâtului.
17. Afirmă că este contrară poziția instanței de fond în ceea ce privește poziția față de pretenția cu privire la desfacerea căsătoriei, precum că, „Ținând cont de faptul că pârâtul se face vinovat de desfacerea căsătoriei, instanța consideră oportun prin prisma pct. 2, 2.2.2 din Legea nr. 313 privind taxa de stat din 31.07.2023, în vigoare la 01 ianuarie 2024, de a încasa de la Lefter Vasile în beneficiul statului 1000 %, iar Lefter Maia se scutește de la plata taxei de stat". Respectiv, nu este clar în baza căror probe instanța de fond a ajuns la concluzia conform căreia pârâtul Lefter Vasile se face vinovat de desfacerea căsătoriei.
18. Consideră apelantul că în acest fel se creează impresia că instanța de fond s-a asociat în mod mecanic poziției reclamantului şi nu a supus controlului judecătoresc alegațiile invocate de

către partea reclamantă. Reclamanta a invocat că „pe data de 09.12.2023 între orele 20:00 - 21:00, cet. Lefter Vasile a venit acasă în stare de ebrietate, ea intrând în casă a fost atacată de către soţ, a apucat-o de hainele în care era, a apucat-o de păr, a doborît-o jos, a apucat-o cu mâinile de faţă, apoi a început s-o stranguleze cu hainele care erau pe ea. Cînd a început să curgă sânge din nas, el puţin a lăsat-o, iar ea a reuşit să fugă afară". Aceste teze emise de către reclamantă reprezintă un neadevăr, deoarece în ziua respectivă, pârâtul Lefter Vasile nu a fost în stare de ebrietate, ci doar s-a certat cu soția când a venit acasă. Aceasta s-a manifestat agresiv în timpul conflictului, respectiv pârâtul Lefter Vasile a încercat să o calmeze, apucând-o de corp, iar în procesul respectiv, din greșeală, i-a zgâriat nasul, fapt ce i-a provocat sângerarea. Cu alte cuvinte, cele ce au fost invocate în instanță de către reclamantă, reprezintă o variantă distorsionată a adevărului, orientată în favoarea ultimei.

19. Menționează apelantul referitor la stabilirea domiciliului copiilor minori cu reclamanta că, în motivarea hotărârii, instanța a indicat că: „Cu referire la normele sus enunțate, instanța constată că, reclamanta Lefter Maia manifestă interes față de copiii minori Lefter Marina, Lefter Mihaela și Lefter Cosmin - care sunt la o vârstă fragedă, oferă dragoste și căldură maternă". Nu este clar nici în cazul dat, în baza căror probe instanța a ajuns la concluzia că reclamanta manifestă interes față de copii. În același context, pârâtul până a fi acționat în instanța de fond, suporta toate cheltuielile ce țin de familie. Mai mult, Lefter Vasile, periodic se deplasa peste hotarele RM, în scop de lucru pentru a întreține familia. Nu este clar de ce aceste nuanțe au fost ignorate de către instanța de fond și în ce mod aceasta a stabilit domiciliul copiilor minori cu mama, în contextul în care reclamanta nici nu are propria casă și nici nu lucrează, în consecință, nu dispune de mijloacele financiare pentru a întreține copiii. Elementele respective au fost neglijate de către instanța de fond.
20. Susține apelantul că instanța de fond neîntemeiat a ajuns la concluzia stabilirii domiciliului copiilor minori cu mama, ori nu este clar în ce mod a stabilit că aceasta are condiții suficiente pentru a garanta un trai decent și ocrotire permanentă. Mai mult, nu este clar nici în care mod instanța a stabilit că numai mama poate oferi aceste condiții.
21. Invocă apelantul Lefter Vasile că hotărârea instanței de fond nu corespunde exigențelor art. 241 alin. (5) Cod de procedură civilă, şi anume faptul că nu sunt prezente probele ce ar fi demonstrat imposibilitatea menținerii familiei constituite din Lefter Maia și Lefter Vasile, fapt ce reprezintă argumentul principal pentru casarea hotărârii menționate.
22. În termenul stabilit de instanța de apel, nu a parvenit *referință la cererea de apel*.
23. În ședința instanței de apel, apelantul Lefter Vasile și reprezentantul acestuia, avocatul Gafton Mihail au susținut cererea de apel înaintată, solicitând admiterea acesteia, iar intimata Lefter Maia, a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii instanței de fond.
24. Reprezentantul intervenientului accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Hâncești, în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiind citat legal la adresa electronică comunicată instanței.

25. În conformitate cu art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, neprezentarea în ședința de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanților acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.
26. Reieșind din prevederile citate, Completul judiciar a dispus examinarea apelului în lipsa participantului care nu s-a prezentat, fiind citat legal.

Aprecierea instanței de apel.

27. Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul declarat ca fiind neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.
28. În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă, *instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepția cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alți participanți la proces".*
29. Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, *instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe.*
30. Completul de judecată reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).
31. Potrivit recomandărilor Avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivare şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.
32. Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag. 84, 98).

33. Conform prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale, dacă legea nu dispune altfel.*
34. Potrivit art. 121 Cod de procedură civilă*, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*
35. În conformitate cu art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*
36. Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru, ținând cont că obiect al prezentului apel, așa cum rezultă din instrumentul respectiv de atac, reprezintă dezacordul integral al apelantului cu hotărârea primei instanțe, în partea soluției date, contestând soluția de admitere a acțiunii, va verifica legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în limitele respective.
37. În mod preliminar se atestă că, cerințele reclamantei au fost admise integral de prima instanță în modul în care au fost formulate, sens în care corespund dispozițiile din dispozitivul hotărîrii cu motivarea acestora din partea motivată, prin urmare indicarea sintagmei ”se admite parțial” din dispozitivul hotărîrii, se atestă ca fiind o eroare mecanică care nu afectează legalitatea și temeinicia hotărîrii contestate.
38. Astfel, cu referire la probatoriul administrat în speță, prima instanță corect a constatat situația de fapt din speță potrivit căreia, la data de *****, Lefter (Frumusache) Maia) a încheiat căsătoria cu Lefter Vasile, trecută în Registrul actelor de stare civilă de către Primăria Cioara, județul Lăpușna cu nr. *****. Din căsătorie au rezultat patru copii, dintre care trei copii sunt minori, Lefter Marina, născută la *****, Lefter Mihaela, născută la ***** și Lefter Cosmin, născut la *****. La fel, s-a stabilit că părțile nu locuiesc împreună şi reclamanta nu dorește păstrarea familiei.
39. S-a mai constatat că prin încheierea Judecătoriei Hânceşti, sediul central din 13 decembrie 2023, a fost admisă parțial cererea înaintată de victima Lefter Maia și eliberată ordonanța de protecție, iar prin aceasta Lefter Vasile a fost obligat: de a părăsi partea de casă, în care locuiește Lefter Maia - casa din mun. ***** și anume, odăile nr. *****; de a sta departe, nu mai aproape de 2 metri de locul aflării lui Lefter Maia, născută la *****, excluzând și orice contact fizic cu victima, cu alte persoane dependente de ea, pe perioada de 60 zile; de a nu avea oricare contact, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod, cu victima Lefter Maia, cu alte persoane dependente de ea pe o perioadă de 60 zile.
40. Reieșind din considerentele enumerate mai sus, instanța de fond întemeiat a ajuns la concluzia de admitere a cerinței cu privire la desfacerea căsătoriei în temeiul art. 37 alin. (1) Codul familiei, care indică faptul că, dacă soții au copii minori comuni, cu excepția cazurilor

prevăzute la art.36 alin.(2), sau în lipsa acordului la divorț al unuia dintre soți, desfacerea căsătoriei are loc pe cale judecătorească. În acest sens, instanța de apel va respinge argumentul invocat de Lefter Vasile în cererea de apel precum că instanța de fond a desfăcut căsătoria dintre cei doi soți, fără a lua în considerare și poziția acestuia, ori reieșind din informația care se regăsește la materialele cauzei, se constată că pârâtul Lefter Vasile a fost citat legal despre cauza aflată pe rolul instanței de judecată, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d.16, 23), iar deși a fost prezent în cadrul ședinței de judecată din 24 mai 2024 (f.d.40), Lefter Vasile nu s-a mai prezentat în ședința de judecată pentru darea explicațiilor.

41. Concomitent, conform art. 11 al. (1) din Codul Familiei, pentru înregistrarea căsătoriei este necesar *consimţământul reciproc*, neviciat, exprimat personal şi necondiţionat, al bărbatului şi femeii care se căsătoresc, precum şi atingerea de către ei a vîrstei matrimoniale.

Art. 37 al. (3) Codul Familiei, prevede că instanţa judecătorească va desface căsătoria dacă va constata că *convieţuirea soţilor şi păstrarea familiei în continuare sînt imposibile*.

Astfel, contrar argumentelor apelantului, prima instanță a motivat soluția de desfacere a căsătoriei și culpa apelantului, prin Ordonanța de protecție eliberată în baza Încheierii Judecătoriei Hîncești sediul central din 13 decembrie 2023, explicațiile date de reclamantă în ședința de judecată, lipsind poziția pîrîtului care nu a depus diligența necesară de a se prezenta în ședință și a prezenta careva contraargumente.

Mai mult, menținerea căsătoriei nu poate avea loc în mod forțat, fiind constituită și menținută pe principiile benevol de convietuire al soților, iar nuanțarea unor circumstanțe care au constituit temei de emitere a ordonanței, nu sunt pertinente și nu pot determina concluzia că apelantului nu îi incumbă culpa în desfacerea căsătoriei sau că această căsătorie poate fi menținută.

42. Neîntemeiate consideră instanța de apel și afirmațiile apelantului precum că reclamanta a prezentat o variantă distorsionată a evenimentelor produse la data de 09 decembrie 2023, ca temei de desfacere a căsătoriei. Notează instanța de apel că acțiunile respective, și anume de manifestarea violenței asupra intimatei, au fost constatate prin ordonanța de protecție eliberată de către Judecătoria Hâncești, sediul central din 13 decembrie 2023 (f.d.9), și nu s-a produs doar o ceartă pe fondul unor neînțelegeri așa cum invocă apelantul în cererea sa, or încheierea nominalizată are autoritatea de lucru judecat și circumstanțele statuate nu pot fi rediscutate în conformitate cu art. art. 254, 123 al. (2) Cod de procedură civilă.
43. Potrivit prevederilor art. 38 alin. (2) lit. d) Codul familiei, în cazul lipsei unui acord între soți prevăzut la alin. (1) sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile şi interesele copiilor minori sau ale unuia dintre soți, instanţa judecătorească este obligată să stabilească cu cine dintre părinți vor locui copiii minori după divorț.
44. Reieșind din norma legală indicată supra și în limitele probatoriului administrat, instanţa de fond cu certitudine a apreciat ca fiind oportună stabilirea domiciliului copiilor minori Lefter Marina, născută la *****, Lefter Mihaela, născută la ***** și Lefter Cosmin, născut la *****, cu mama lor, Lefter Maia. Or, potrivit materialelor cauzei, și anume, Avizul-

concluzie nr. 496 din 23.05.2024 întocmit de către Agenția Teritorială de Asistență Socială Hâncești, se constată că familia dispune de condiții bune de trai, normele sanitaro-igienice în familie sunt respectate. Locuința este dotată cu strictul necesar pentru dezvoltarea fizică și intelectuală a copiilor, aceștia dispun de vestimentația necesară și corespunzătoare timpului de afară. Careva piedici sau obiecții de a nu determina domiciliul copilului minor Lefter Cosmin cu mama lui nu s-au depistat, iar tatăl nu a manifestat careva cerințe la situația dată. În concluzie, autoritatea tutelară a indicat că având la bază interesul superior al copiilor, luând în considerație vârsta și necesitățile lor, recomandă stabilirea domiciliului copilului minor Lefter Cosmin, născut la *****, cu mama sa Lefter Maia care este aptă să le asigure stabilirea emoțională, educațională, să le sigure continuitate a procesului de incluziune socială, colectivă, precum și asigurarea tuturor domeniilor de bunăstare a copilului (f.d.26). Totodată, potrivit Adeverinței nr. 1836 din 12.12.2023 eliberată de către Primăria mun. Hâncești, copiii minori Lefter Marina, născută la *****, Lefter Mihaela, născută la ***** și Lefter Cosmin, născut la *****, locuiesc cu mama Lefter Maia (f. d .8).

45. În acest context, instanța de apel va respinge argumentele apelantului Lefter Vasile precum că instanța de fond în lipsa oricăror probe a stabilit domiciliul copiilor minori cu mama Lefter Maia, or prima instanță a concluzionat și motivat soluția pornind de la criteriile legale determinate de art. 63 Codul familiei, raportate la circumstanțele concrete ale speței.

Concomitent, apelantul invocă neclarități în legătură cu argumentele de determinare a domiciliului minorilor cu mama, fără a formula o cerere reconvențională de stabilire a domiciliului minorilor cu el, de asemenea nici în cererea de apel nu manifestă o astfel de opțiune, limitîndu-se la dezacordul cu soluția fără a indica o opțiune contrară celei formulată de intimată și admisă de prima instanță, fapt din care se atestă temeinicia acesteia.

Deși își manifestă dezacordul cu privire la soluția adoptată de către instanţa de fond, apelantul nu probează în nici un fel propriile afirmații, precum că anterior adresării în instanța de judecată el era cel care asigura întreținerea copiilor minori și suporta toate cheltuielile legate de familie, astfel aceste argumente se atestă ca fiind fără fundament factologic.

46. În consecință, în limitele apelului declarat și pornind de la soluția dată de prima instanță, se conchide că soluția primei instanțe este întemeiată și legală.
47. În contextul celor enumerate mai sus, Colegiul judiciar va aprecia ca fiind justă și soluția instanței de fond de încasare a pensiei de întreținere din contul lui Lefter Vasile în beneficiul copiilor minori a sumei de 2 000 lei fiecare, din următoarele considerente.
48. Completul judiciar reține că dezvoltarea, creșterea şi educarea copiilor sunt obligațiunile stricte ale ambilor părinți, necitând la faptul dacă locuiesc împreună cu copilul sau nu, într-o societate democratică interesele copiilor fiind primordiale.
49. Potrivit art. 18 alin. (1) din Convenția internațională din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru

creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Situația de acest fel este reglementată și în art. 3, 7, 9, 27 alin. (2) din Convenție, părinților și oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului, este garantată respectarea interesului major al copiilor de a beneficia de grija părintească, ce nu poate fi transmisă și pusă în mod arbitrar pe seama altor persoane sau doar a unui singur părinte.

50. Obligația părinților de a-și întreține material copii minori este o obligație fundamentală, consfințită în art. 48 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, care expres stabilește că părinții au îndatorirea de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor, or, creșterea, educația și instruirea copiilor este posibilă numai în condițiile exercitării corespunzătoare a obligațiilor părintești de întreținere materială a acestora.
51. Reieșind din prevederile legale la care s-a făcut referire mai sus, dar și pornind de la art. art. 58, 74-76 Codul Familiei, este incontestabil că atât Lefter Maia, cât și Lefter Vasile sunt obligați să contribuie în mărime egală la întreținerea copiilor minori, iar în contextul prevederilor citate raportate la circumstanțele de fapt ale speței, instanța de apel conchide ca fiind corectă concluzia primei instanțe că suma de 2 000 lei lunar pentru fiecare copil minor este reală și rezonabilă, or, necesitățile copiilor prezumă, pe lângă minimul de existență, cheltuieli legate de procurarea hainelor, medicamentelor, cheltuieli necesare creșterii și dezvoltării armonioase a copilului.
52. Conform art. 76 alin. (1) din Codul familiei, în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.
53. Prin urmare, apelantul nu a prezentat careva probe care ar infirma circumstanțele stabilite de prima instanță, în măsură în care să răstoarne concluziile expuse în hotărârea Judecătoriei Hâncești, sediul central din 23 iulie 2024, astfel apelantul nu a invocat și probat că starea materială sau familială nu i-ar permite achitarea sumei de 2 000 lei lunar pentru fiecare copil minor.
54. *Completul de judecată, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate în apel şi, raportându-le la suportul probatoriu, constată că instanța de judecată ierarhic inferioară, justificat, pronunţându-se asupra circumstanţelor de fapt, având în susținere cadrul legal aplicabil în speță, a ajuns la concluzia de admitere integrală*

a cererii.

55. În aceste condiții, instanța de apel constată că prima instanță a aplicat corect normele de drept material și procesual incidente, a realizat o apreciere judicioasă a probelor administrate și a motivat concludent soluția de respingere a acțiunii.
56. Prin urmare, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că motivele invocate în apel nu sunt de natură să răstoarne concluziile instanței de fond și nu relevă încălcări de drept sau erori de apreciere care să justifice modificarea ori casarea hotărârii atacate, motive pentru care va respinge cererea de apel declarată de declarată de Lefter Vasile, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Gafton Mihail, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Hâncești, sediul central din 23 iulie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Lefter Maia împotriva lui Lefter Vasile, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Sud-Vest, Autoritatea Tutelară Hîncești, privind desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere a minorilor.
57. În conformitate cu prevederile art.385 lit. a), art. art. 389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios administrativ al Curţii de Apel Centru -

D E C I D E :

Se respinge cererea de apel declarată de Lefter Vasile, reprezentat de avocatul Mihai Mihail Gafton.

Se menţine hotărârea Judecătoriei Hîncești sediul Central din 23 iulie 2024, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Lefter Maia împotriva lui Lefter Vasile, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Sud-Vest, Autoritatea Tutelară Hîncești, privind desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere a minorilor.

Decizia este definitivă din momentul emiterii, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele completului,
judecătorul — Dimitriu Serghei

Judecătorii — Badan-Melnic Eleonora

Gîrleanu Violeta